

Lisa 1
haridus- ja teadusministri 30. septembri 2015. a
käskkirja nr 363 „Toetuse andmise tingimuste
kehtestamine tegevuse „Ettevõtlikkuse- ja
ettevõtlusõppe süsteemne arendamine kõigil
haridustasemetel“ elluviimiseks“ juurde

KINNITATUD
haridus- ja teadusministri käskkirjaga
„Haridus-ja teadusministri 30. septembri 2015. a käskkirja
nr 363 „Toetuse andmise tingimuste kehtestamine
tegevuse „Ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe süsteemne
arendamine kõigil haridustasemetel“
elluviimiseks” muutmise“

**Toetuse andmise tingimuste kehtestamine tegevuse
„Ettevõtlus- ja karjääriõppe süsteemne arendamine kõigil haridustasemetel“ elluviimiseks**

Sisukord

1	Reguleerimisala	2
2	Rakendusasutus ja -üksus	2
3	Elluviija ja partnerid	2
4	Toetatavate tegevuste abikõlblikkuse periood	2
5	Mõisted	2
6	Toetuse andmise eesmärk	4
7	Toetatavad tegevused	4
8	Tulemus- ja väljundnäitajad	7
9	Edu ja Tegu programmi eeldatav mõju läbivatele teemadele	8
10	Toetatavate tegevuste eelarve	9
11	Kulude abikõlblikkus	10
12	Toetuse maksmise tingimused ja kord	10
13	Elluviija ja partneri kohustused	11
14	Toetatavate tegevuste elluviimise aruandlus	11
15	ESF toetatavates tegevuses osalejate andmekorje nõuded tegevuste elluviimisel ja aruandluses	12
16	Edu ja Tegu programmi ja selle elluviimise tingimuste muutmise	12
17	Finantskorrektsiooni mõju toetatavate tegevuste eelarvele	13
18	Dokumentide säilitamine	13
19	Vaiete menetlemine	13

1 Reguleerimisala

Tegevust „Ettevõtlus- ja karjääriõppe süsteemne arendamine kõigil haridustasemetel“ (edaspidi Edu ja Tegu programm) viiakse ellu „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020” prioriteetse suuna nr 1 „Ühiskonna vajadustele vastav haridus ja hea ettevalmistus osalemaks tööturul“ EL vahendite kasutamise eesmärgi nr 5 „Õpe kutse- ja kõrghariduses on suuremas vastavuses tööturu vajadustega ning toetab ettevõtlikkust“ tulemuste saavutamiseks, meetme “Õppe seostamine tööturu vajadustega” tegevuse „Ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe süsteemne arendamine kõigil haridustasemetel“ täitmiseks.

Edu ja Tegu programmiga toetatakse Vabariigi Valitsuse 13. veebruari 2014. a korralduse nr 59 „Eesti elukestva õppe strateegia 2020“ heakskiitmine“ (edaspidi EÕS) 1. eesmärgi „Muutunud õpikäsituse“ meetmete 1.1. „Õppe sisu ja mahu vastavusse viimine õppekavades seatud eesmärkide ja õpitulemustega (sh võtmepädevustega)“ ja 1.4. „Õpikäsituse rakendamist toetavate koostöövormide loomine ja toetamine“ eesmärkide täitmist. Samuti panustatakse EÕS-i 3. eesmärgi „Elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavus“ meetme 3.2. „Põhi- ja keskhariduse järgse õppe korraldamine lähtuvalt töömaailma vajadustest“ tegevuste elluviimisele. Meetme tegevus panustab ka EÕS-i üldharidus-, kutseharidus-, kõrgharidus-, õpetajate ja koolijuhtide koolituse ja digipöörde programmi.

Edu ja Tegu programmi lähtealus on samuti Eesti konkurentsivõime kava „Eesti 2020“, Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2014–2020 „Teadmistepõhine Eesti“ ning „Eesti ettevõtluse kasvustrateegia 2014–2020“.

2 Rakendusasutus ja -üksus

Edu ja Tegu programmi rakendusasutus on Haridus- ja Teadusministeeriumi Rahandusosakond (edaspidi rakendusasutus) ja rakendusüksus Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi rakendusüksus).

3 Elluviija ja partnerid

Käskkirja punktis 7 nimetatud toetatavate tegevuste elluviija on Haridus- ja Noorteamet (edaspidi *Harno*).

Toetatavate tegevuste elluviimisele kaasatakse tegevuskava alusel partnerid: kõrgkoolid: Tartu Ülikool (edaspidi TÜ), Tallinna Ülikool (edaspidi TLÜ), Tallinna Tehnikaülikool (Edaspidi TTÜ), Eesti Maaülikool (Edaspidi EMÜ), Eesti Kunstiakadeemia (Edaspidi EKA), Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia (Edaspidi EMTA), Estonian Business School (edaspidi EBS), Eesti Ettevõtluskõrgkool Mainor (edaspidi EEK), Maakondlike Arenduskeskuste Võrgustik MTÜ (MAK) ja Sihtasustus Junior Achievement Eesti (edaspidi JA).

Partnerite tegevusi rahastatakse aastase tegevuskava alusel, mille kiidab heaks juhtkomitee ja kinnitab haridus- ja teadusminister. Juhtkomitee ülesanded ja vastutus kehtestatakse haridus- ja teadusministri käskkirjaga. Iga partneri aastane tegevuskava koos väljundnäitajatega kinnitatakse partnerluslepingu lisana.

4 Toetatavate tegevuste abikõlblikkuse periood

Toetatavate tegevuste abikõlblikkuse periood on 1.01.2015 kuni 31.12.2023. Kõiki toetatavaid tegevusi viiakse ellu kogu abikõlblikkuse perioodi vältel. Koolituste ühikuhinnad on kehtestatud haridus- ja teadusministri 29.07.2015. a käskkirjaga nr 1.1-2/15/312.

5 Mõisted

eelinkubatsioon on ettevõtlusest huvitatud õppijate tegevuspõhine ettevõtluspädevuste arendamise protsess meeskonnatöö vormis, mis toetab õppurite meeskondade äriideede ja toodete/teenuste arendamist tasemeni, kus tiim on valmis jätkama teistes arenguprogrammides, inkubatsioonis või asutama ettevõtte;

ettevõtlus on dünaamiline sotsiaalne protsess, kus inimesed üksi või üheskoos määratlevad uuendusvõimalused ja tegutsevad sihipäraselt nende elluviimiseks, luues teistele sotsiaalseid, kultuurilisi, majanduslikke vm väärtusi;

ettevõtlikkus on isiksuseomadustele tuginev hoiak, mida iseloomustavad loov ja uuenduslik mõtlemine, saavutusvajadus, tahtekindlus ja võime mõtteid ja ideid teostada ning mis on vajalik muutustele paindlikult reageerimiseks ja toimetulekuks määramatusega;

ettevõtlusõpe on ettevõtlushpädevuse arengut toetav õpe, mis toetab teadmiste, oskuste ja hoiakute arengut, mida inimene vajab uute ideede loomisel ja elluviimisel oma isiklikus ja tööelus või kogukonnas ja mis käsitleb komplekselt ettevõtte loomise ja selle arendamise protsessi;

ettevõtlusõpe kui eriala (nt õppekava, ettevõtlushpädevuse ained või moodulid) käsitleb komplekselt ettevõtte loomise või selle arendamise protsessi, andes õppijatele arusaamise ettevõtjast, ettevõtlikkusest ning ettevõttest ja selle toimimisest ettevõtlushpädevuskonnas;

ettevõtlusõpe kui ettevõtlikkust arendav meetod tähendab ettevõtlikkust toetavate pädevuste loomist üld- ja erialaainetes;

ettevõtlushpädevus on teadmiste, oskuste ja hoiakute terviklik kogum, mis on vajalik väärtust loovate ideede elluviimisel, õppija ettevõtlikkuse arenguks ning jätkusuutlikuks toimetulekuks töös (sh ettevõtja või palgatöötajana) ja igapäevaelus;

karjääriõpe on karjääri kujundamise pädevuste arengut toetav teoreetiline ja praktiline õpe, milles õpilane arendab teadlikkust iseendast ning oma võimalustest tööturul ja elukestvas õppes;

karjääri kujundamise pädevused on teadmised, oskused ja hoiakud, mis loovad valmisoleku juhtida oma elu, tehes eneseteadlikke ja vastutustundlikke valikuid;

mentor e ettevõtlushmentor on juhtimis-, ettevõtja- või valdkonnakogemusega ekspert, kes vabatahtlikult, strateegilise partnerina juhendab ja annab nõu, suunates ettevõtja või meeskonna arengut;

metoodika on süstematiseeritud kombinatsioon õppemeetoditest ettevõtlikkuspädevuse kujundamiseks ja ettevõtlushpädevuse läbiviimiseks ning tulemuslikumaks muutmiseks;

moodul ettevõtlushpädevuses on õppekava eesmärgipärane terviklik sisuühik, sh aine või ainete kogum, mis määratleb õpiväljundite kaudu ettevõtlushpädevuse ja karjääri kujundamise pädevused;

meeskond ehk tiim on ühiselt sama äri- või projektiidee arendamisega tegelev tööühik, kellest vähemalt pooled on õppijad ja kuhu võivad kuuluda ka mentorid jt spetsialistid;

täienduskoolitus on väljaspool tasemeõpet õppekava alusel toimuv eesmärgistatud ja organiseeritud õppetegevus täiskasvanute koolituse seaduse mõistes. Täienduskoolitust viiakse läbi kooskõlas täienduskoolituse standardiga. Kui koolituse käigus hinnati õpiväljundite saavutatust, väljastatakse täienduskoolituse lõpetamist tõendav dokument – tunnistus;

õppeasutus on koolieelne lasteasutus üldhariduskool, kutsekool, kõrgkool (sh ülikoolid ja rakenduskõrgkoolid);

õppevara, sh digiõppevara on õppetöö läbiviimiseks vajalikud materjalid (õpikud, töövihikud, töölehed, elektrooniline keskkond vmt) paber kandjal või digitaalsel kujul;

õpet läbiviivad spetsialistid on õpetajad, õppejõud, noorsootöötajad, teadlased, ettevõtjad ja teised spetsialistid, kes kavandavad, korraldavad ja/või toetavad, viivad läbi ettevõtlush- ja karjääriõpet;

õpiobjekt on digitaalne interaktiivne õppematerjal, mis on taaskasutatav, terviklikult teemat käsitlev, toetab õppimist ja õpetamist ning vastab tehnilistele standarditele (st on ühilduv levinumate

operatsioonisüsteemide ning tarkvaradega). Sisaldab määratletud teema kohta terviklikku õppevara ja rakendamise juhendit õpetajale;

õppurid ehk õppijad on alushariduse ning üld- ja kutsehariduse tasemeõppe õpilased ja üliõpilased.

6 Toetuse andmise eesmärk

Toetuse andmise eesmärk on rakendada ettevõtlikkust arendav õpikäsitus ning ettevõtlus- ja karjääriõppe süsteemselt kõigil haridustasemetel ja -liikides ning luua vajalik metoodika ning õppevara selleks, et kõigil õppijail on tagatud võimalus ettevõtlus- ja karjääriõppe läbimiseks. See toetab lõpetajate ettevõtliku hoiaku kujunemist ja ettevõtlusega alustamiseks vajalike teadmiste ja oskuste kasvu, suurendab nende valmisolekut läbimõeldud valikuteks õpiteel ja karjääris ning konkurentsivõimet tööturul.

7 Toetatavad tegevused

7.1 Ettevõtlus- ja karjääriõppe metoodika arendamine ja õppevara koostamine

Toetatava tegevuse raames arendatakse kõikidele haridustasemetele õppijate järk-järgulist pädevuste kasvu arvestavaid ettevõtlus- ja karjääriõppe mooduleid ning nende rakendamist toetavaid metoodilisi juhendmaterjale ja õppevara, kaasates rahvusvahelist kogemust.

Kõikidele haridustasemetele väljatöötatud juhendmaterjalid ja õppevara on avalikult tasuta kättesaadavad (sh e-Koolikotis), vastavad haridustasemete vajadustele ning lähtuvad sihtrühmade ja haridustasemete tasakaalustatud proportsionaalsest käsitlusest. Elluviija tagab ettevõtlus- ja karjääriõppe metoodika ja õppevara tasakaalustatud arendamise nii haridustasemete kui ka valdkondade lõikes.

Toetatakse:

- 7.1.1 kõikidel haridustasemetel ettevõtlus- ja karjääriõppe metoodika, õppeainete ja moodulite, nende ainekavades kasutamise ning arendamise vajaduste kaardistamist;
- 7.1.2 ettevõtlushariduse ning karjääri kujundamise pädevuste arendamist toetava metoodika arendamist õpetajakoolituses;
- 7.1.3 ettevõtlus- ja karjääriõppe moodulite koostamist, arendamist, testimist ja rakendamist tasakaalustatult kõikidel haridustasemetel, sh õpetajakoolituse tasemeõppes;
- 7.1.4 olemasoleva ettevõtlus- ja karjääriõppe õppevara ja selle uuendamise vajaduse kaardistamist;
- 7.1.5 tegevuse raames arendatavatele ettevõtlus- ja karjääriõppe moodulitele kõiki haridustasemeid arvestava ja valdkonnaspetsiifilise õppevara soetamist, koostamist ja arendamist;
- 7.1.6 õppevara rakendamist ja selle kättesaadavuse parendamist kõikidel haridustasemetel, sh eelkõige üld- ja kutsehariduse tasemel ning õpetajakoolituses.

Tegevuse väljundina on sihtrühmade vajadusest lähtuvalt, tasakaalustatult kõikidele haridustasemetele olemas ettevõtlus- ja karjääriõppe moodulid ning nende rakendamist toetavad metoodilised juhendmaterjalid ja kaasaegne õppevara.

Sihtrühmad: õppurid, õpet läbiviivad spetsialistid.

7.2 Ettevõtlusõpet läbiviivate spetsialistide täienduskoolitus

Toetatava tegevuse käigus töötatakse välja vajalikud koolitusprogrammid ja juhendmaterjalid ning viiakse läbi täienduskoolitusi, et tagada kõikidel haridustasemetel õppetööd läbiviivate spetsialistide valmisolek ettevõtlus- ja karjääriõppe läbiviimiseks ning innovaatiline hoiak; samuti õppetööd läbiviivate ettevõtjate pedagoogiliste oskuste arendamine. Täienduskoolituste väljatöötamisel ja läbiviimisel lähtutakse nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtetest.

Täienduskoolitustega seotud koolituste ja seminaride kulutusi rahastatakse ühe osaleja ühe akadeemilise tunni ühikuhinna alusel. Ühikuhinnas mittedisainitud kulud hüvitatakse kuludokumentide alusel.

Elluviija tagab täienduskoolituse programmide tasakaalustatud proportsionaalse väljatöötamise kõikide haridustasemete ja liikide lõikes, arvestades sihtrühmade vajadusi.

Toetatakse:

- 7.2.1 Ettevõtlus- ja karjääriõppe ja ettevõtluspedagoogika alaste täienduskoolituste väljatöötamist ja arendamist;
- 7.2.2 Ettevõtlus- ja karjääriõppe ja ettevõtluspedagoogika alaste täienduskoolituste läbiviimist.

Tegevuse väljundina on õpet läbiviivad spetsialistid omandanud pädevused ettevõtlus- ja karjääriõppe läbiviimiseks tasakaalustatult kõikidel haridustasemetel.

Sihtrühm: õpet läbiviivad spetsialistid.

7.3 Kooli ettevõtlikumaks muutmise ja praktilise ettevõtlusõppe läbiviimise toetamine

Toetatakse ettevõtjate ja kooliväliste partnerite kaasamist õppetöö läbiviimisse ja arendamisse, koolide omavahelist koostööd, ettevõtlus- ja karjääriõpetajate metorvõrgustike eesmärgistatud tegevust ning mitmesuguseid tegevusi praktilise õppe toetamiseks, sh õpilasfirmade programm ja Ettevõtliku Kooli haridusprogramm.

Toetatakse:

- 7.3.1. kooliväliste partnerite (sh MAK ja JA) kaasamist õppeprotsessi läbiviimisesse, ettevõtlikkuse edendamisse ning selleks vajalike meetodite ja vahendite väljatöötamisse, et pakkuda kogemusi ja ekspertteadmisi ettevõtlusest, tööturust ja eneseteostuse võimalustest (nt vabatahtlik töö, sotsiaalne ettevõtlus jms).
- 7.3.2. õpet läbiviivate spetsialistide võrgustikutegevust (sh koostööseminarid);
- 7.3.3. õppekavade ja õppevara rakendamise toetamist ja nõustamist.

Tegevuse väljundina osalevad koolivälised partnerid kooli ettevõtlikumaks muutmises ning ettevõtlus- ja karjääriõppe läbiviimises. Haridussüsteemi välised partnerid, sh ettevõtjad on kaasatud praktilise õppetöö läbiviimisse ning osalevad õppijate ettevõtlikkuse arendamises. Haridusasutuste, ettevõtjate ja teiste ettevõtlus- ja karjääriõpet toetavate osapoolte vahel toimub tihe ja koordineeritud koostöö. Praktilist ettevõtlus- ja karjääriõpet rakendavate koolide arv on oluliselt kasvanud.

Sihtrühmad: õppurid, õppeasutused ja õpet läbiviivad spetsialistid.

7.4 Ettevõtlus- ja karjääriõppe rakendamise toetamine kõrg- ja kutsekoolides

Toetatakse uute, sh interdistsiplinaarsete ja rühmatööl põhinevate õppevormide arendamist, tuuakse ettevõtjaid osalema õppetegevusse õpetajate ja mentoritena, pakutakse eelinkubatsiooni võimalusi nii ülikoolide, rakenduskõrgkoolide kui ka kutsekoolide ja gümnaasiumide õpilastele.

Toetatava tegevuse raames töötatakse välja ja rakendatakse ettevõtlusõpet toetav eelinkubatsioonisüsteem ning arendatakse mentorvõrgustikke, samuti toetatakse eelinkubatsiooni läbiviimist õppurite meeskondadele (sh haridustasemetel ülesed meeskonnad) äriideede arendamiseks ja elluviimiseks.

Kõrgkoolid kaasavad oma tegevusse praktikuid ja teevad koostööd eriala-, ameti- ja kutseliitude ning ühendustega, et tõhustada praktilise tegevuse ning teadus- ja arendustöö lõimimist.

Toetatakse:

- 7.4.1 Ettevõtlus- ja karjääriõpet toetava eelinkubatsioonisüsteemi ja mentorvõrgustike arendamist ning rakendamist;
- 7.4.2 kõrgkoolide koostööd piirkonna kutseõppeasutuste, gümnaasiumide, kohalike omavalitsuste ja ettevõtjatega;
- 7.4.3 õppurite meeskondade loomist, juhendamist ja arenguprogrammide (koolitused, nõustamine) rakendamist;
- 7.4.4 regionaalsete, üleriigiliste võistluste süsteemi väljatöötamist ning võistlustel (sh rahvusvahelistel) osalemist ja võistluste korraldamist.

Tegevuse väljundina on koolid muutunud avatumaks ja ettevõtlikumaks, koolivälised partnerid toetavad õppe läbiviimist. Ülikoolid arendavad koostöös ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe süsteemse arendamise

eesvedajana uusi interdistsiplinaarseid ja rahvusvahelisi rühmatöö vorme, mis toetab haridussüsteemi rahvusvahelise konkurentsivõime kasvu.

Sihtrühmad: õppurid, õppetööd läbiviivad spetsialistid, õppeasutused.

7.5 Pädevuste arendamine ettevõtlus- ja karjääriõppe alal

Toetatakse õppeasutuste, ning ettevõtlus- ja karjääriõppega tegelevate organisatsioonide pädevuste arendamist, sh kogutakse ja vahendatakse teadmisi ja kogemusi nii Eestist kui ka mujalt maailmast (õppereisid ja konverentsidel osalemine), kohandatakse neid kohalikele oludele ja toetatakse nende rakendamist.

Ettevõtlus- ja karjääriõppe teaduspõhiseks arendamiseks viiakse läbi analüüse ja uuringuid.

Osaletakse kodumaistes ja rahvusvahelistes koostöövõrgustikes.

Toetatakse:

- 7.5.1 ettevõtlus- ja karjääriõppe alaste analüüside ja uuringute, sh meetme tegevuse mõju-uuringute läbiviimist;
- 7.5.2 koolide enesehindamismudelites ettevõtlikkuse osa väljatöötamist ja rakendamist;
- 7.5.3 õppeasutuste ning ettevõtlus- ja karjääriõppega tegelevate organisatsioonide pädevuste arendamist (mh õppereisid), sh kogutakse ning vahendatakse teadmisi ja kogemusi nii Eestist kui ka mujalt maailmast, kohandatakse neid kohalikele oludele ning toetatakse nende rakendamist tasakaalustatult kõikidel haridustasemetel ja liikides;

Tegevuse väljundina on ettevõtlus- ja karjääriõppeks vajalik pädevus kasvanud. On välja töötatud toimiv ettevõtlikkuse ja/või ettevõtlusaktiivsuse mõõtmise metoodika kõikidele haridustasemetele ning ettevõtlus- ja karjääriõppe tulemuslikkust tagasisidestav seiresüsteem.

Sihtrühmad: õpet läbiviivad spetsialistid, poliitika kujundajad ettevõtlus- ja karjääriõppega tegelevad organisatsioonid.

7.6 Teadlikkuse tõstmine ettevõtlus- ja karjääriõppe arendamise vajalikkusest ja võimalustest

Toetatakse nii õppetööga otseselt seotud spetsialistide teadmiste ja kogemuste vahetust kui ka koolijuhtide, kogukonna ja ühiskonna teadlikkust, et aidata kaasa ettevõtlus- ja karjääriõppe arendamisele õppeasutustes. Toetatavasse tegevusse kaasatakse koolide juhtkonnad, kohalikud omavalitsused jt organisatsioonid.

Toetatakse:

- 7.6.1 õppurite ettevõtlikkust ja ettevõtlus- ja karjääriõpet propageerivate ürituste, võistluste ja kampaaniate korraldamist ning muu teavitustegevuse läbiviimist;
- 7.6.2 haridustasemete ja liikide ülestest koostöökogemuste jagamise, metoodika ja parimate praktikate tutvustusürituste läbiviimist;
- 7.6.3 koostöös ettevõtjate ja karjääriteenuste kogukonna esindajatega valdkonna parimate ettevõtlike koolide, õpetajate jt tunnustamise formaadi väljatöötamist ja nende tunnustamist.

Tegevuse väljundina on koolijuhid, õpet läbiviivad spetsialistid, lapsevanemad, tööandjad, ametnikud jt osapooled ettevõtliku hoiaku toetajad ja kujundajad koolis ning kogukonnas.

Sihtrühmad: õppeasutuste juhid, kohalikud omavalitsused, õpet läbiviivad spetsialistid, õppurid, ettevõtjad, poliitika kujundajad, ettevõtlus- ja karjääriõppega tegelevad organisatsioonid.

8 Tulemus- ja väljundnäitajad

	Näitaja nimetus	Tulemus 2019	Sihttase 2020	Sihttase 2023	Selgitav teave
RAKENDUSKAVA TULEMUSNÄITAJA					
Programmis osalenud õppeasutuste osakaal, kes on ettevõtlusmooduli kasutusele võtnud		70%	75%	90%	
Tegevuse TULEMUSNÄITAJA (RAKENDUSKAVA JA VV KORRALDUSE VÄLJUNDNÄITAJA)					
Meetme tegevuse väljundnäitaja	Õppeasutuste arv, kes osalevad ettevõtlusprogrammis, et võtta kasutusele ettevõtlusmoodul	406	425	450	Edu ja Tegu programmis
Toetatavate tegevuste SPETSIIFILISED VÄLJUNDNÄITAJAD					
Tegevuse 7.1 väljundnäitaja	a) tegevuse raames välja töötatud, testitud ja rakendatud ettevõtlus- ja karjääriõppe moodulite arv b) Tegevuse raames välja töötatud ettevõtlus- ja karjääri kujundamise pädevuste õpiobjektide arv	14 -	16 -	16 17	Moodulid ja õpiobjektid on kõigile haridustasemetele ja võtavad arvesse valdkondlikku spetsiifikat.
Tegevuse 7.2 väljundnäitaja	Ettevõtlus- ja karjääriõppe täienduskoolitusel osalenud õpet läbiviivate spetsialistide arv	2766	3300	4500	Täienduskoolitusel osalevad õpet läbi viivad spetsialistid. Arvestatakse osaluskordasid.
Tegevuse 7.3 väljundnäitaja	Koolide arv, kes osalevad nii haridusprogrammis "Ettevõtlik kool" kui õpilasfirmade programmides ja viivad läbi ettevõtlusõpet.	79	90	13	Üld- ja kutsehariduskoolid, kes on liitunud algatustega tegevuse raames.
Tegevuse 7.4 väljundnäitaja	Kutse- ja kõrgharidustasemel eelinkubatsiooniteenust kasutanud meeskondade arv (summaarselt)	498	600	860	
Tegevuse 7.5 väljundnäitaja	Tegevusest toetust saanud uuringute ja analüüside põhjal avaldatud teadusartiklite arv	7	20		
Tegevuse 7.6 väljundnäitaja	Ettevõtlus- ja karjääriõpet, propageerivatel seminaridel, inspiratsiooni- ja motivatsioonipäevadel jm üritustel osalejate arv	5000	6200		

9 Edu ja Tegu programmi eeldatav mõju läbivatele teemadele

Horisontaalne teema	Mõju
Regionaalne areng	Toetav mõju. Edu ja Tegu programm toetab piirkondlike erisuste tasakaalustumist ning soodustab kõikide piirkondade kestlikku ja ühtlasemat arengut. Toetatavad tegevused tugevdavad ka piirkondade sisest koolide, kohalike kogukondade ja ettevõtlusorganisatsioonide koostööd piirkonna ettevõtluse ja tööhõive arendamisel. MAK tegevuste kaudu on tegevused seotud maakondades elluviidavate muude arendustegevustega, mis on suunatud tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamisele. Mitu toetatavat tegevust mõjutavad lähimuse põhimõtte rakendamist ning kohaliku ja piirkondliku arendusvõimekuse tugevdamist.
Infoühiskonna edendamine	Toetav mõju. Loodav õppevara on innovaatiline ja nüüdisaegne ning tasuta kättesaadav ühisplatvormi(de)lt kõikidele haridustasemetele ja sihtrühmadele. IKT lahenduste kasutamine on õppetöö igapäevane osa ning vajalik vahend kaasaegses õpikeskkonnas.
Keskkonna- ja kliimapoliitika	Ei oma mõju
Võrdsete võimaluste tagamine	Toetav. Edu ja Tegu programm on suunatud kõikidele üld-, kutse- ja kõrgkoolidele, põhikooli tasemel tõlgitakse õppevara vene keelde ja viiakse täienduskoolitusi läbi vene keeles. Tegevuste kavandamisel ja elluviimisel pööratakse tähelepanu sooneutraalsele käsitlusele ning välditakse stereotüüpset lähenemist kooskõlas soolise võrdõiguslikkuse seadusega.
Ühtne riigivalitsemine	Toetav mõju. Toetatavaid tegevusi kavandatakse koostöös MKM-i, RM-i, SoM-i, tööandjate, õppeasutustega. Edu ja Tegu programmi juhtimisstruktuur ja ülesehitus toetab eri osapoolte omavahelist koostööd ja seab seega paremad eeldused ühtseks riigivalitsemiseks.

10 Toetatavate tegevuste eelarve

Käskkirja tegevuste maksumus on 11 924 660 eurot, mida rahastatakse järgnevalt: Euroopa Sotsiaalfondist (edaspidi ESF) 10 135 961 eurot (kuni 85% kogumaksumusest) ja riiklik kaasfinantseering 1 788 699 eurot (vähemalt 15% kogumaksumusest).

Tulemus	Väljundnäitaja	Tegevuse nr	Toetatav tegevus	Toetatavate tegevuste eelarve 2015–2023	Sh partnerite eelarve 2015–2023	Sh elluviija eelarve 2015–2023
Tulemus: Ettevõtlus- ja karjääriõpe on süsteemselts rakendatud. kõigil haridustasemetel ja -liikides luua kõigile õppijatele võimalus praktilise ettevõtlus- ja karjääriõppe läbimiseks.	Tegevuse raames välja töötatud, testitud ja rakendatud ettevõtlus- ja karjääriõppe moodulite arv	7.1	Ettevõtlus- ja karjääriõppe metoodika arendamine ja õppevara koostamine	993 800	928 700	65 100
			<i>sh otsene personalikulu</i>	926 200	870 300	55 900
			<i>sh muud kulud (kauba/teenuse ost)</i>	67 600	58 400	9 200
	Ettevõtlus- ja karjääriõppe täienduskoolitusel osalenud õpet läbiviivate spetsialistide arv	7.2	Ettevõtlus- ja karjääriõpet läbiviivate spetsialistide täienduskoolitus	605 250	551 950	53 300
			<i>sh otsene personalikulu</i>	123 700	108 700	15 000
			<i>sh muud kulud (kauba/teenuse ost)</i>	481 550	443 250	38 300
	Koolide arv, kes osalevad nii haridusprogrammis “Ettevõtlik kool” kui õpilasfirmade programmides ja viivad läbi ettevõtlusõpet.	7.3	Kooli ettevõtlikumaks muutmise ja praktilise ettevõtlusõppe läbiviimise toetamine	1 880 926	1 733 926	147 000
			<i>sh otsene personalikulu</i>	1 177 226	1 082 626	94 600
			<i>sh muud kulud (kauba/teenuse ost)</i>	703 700	651 300	52 400
	Kutse- ja kõrghariduse tasemel eelinkubatsiooniteenust kasutanud meeskondade arv (summaarselt)	7.4	Ettevõtlus- ja karjääriõppe rakendamise toetamine kõrgkoolides	2 148 161	2 120 111	28 050
			<i>sh otsene personalikulu</i>	1 554 654	1 526 604	28 050
			<i>sh muud kulud (kauba/teenuse ost)</i>	593 507	593 507	0
	Toetust saanud uuringute ja analüüside põhjal avaldatud teadusartiklite arv	7.5	Pädevuste arendamine ettevõtlus- ja karjääriõppe alal	1 246 971	986 530	260 441
			<i>sh otsene personalikulu</i>	730 041	675 500	54 541
			<i>sh muud kulud (kauba/teenuse ost)</i>	516 930	311 030	205 900
Ettevõtlus- ja karjääriõpet propageerivatel seminaridel, inspiratsiooni- ja motivatsiooni-päevadel jm üritustel osalejate arv	7.6	Teadlikkuse tõstmine ettevõtlus- ja karjääriõppe arendamise vajalikkusest ja võimalustest	871 335	266 000	605 335	
		<i>sh otsene personalikulu</i>	263 935	242 445	21 490	
		<i>sh muud kulud (kauba/teenuse ost)</i>	607 400	23 555	583 845	
Projekti juhtimine (otsene personalikulu)				590 913	0	590 913
Kaudsed kulud kõigilt otsestelt personalikuludelt kokku (ühtse määra alusel)				805 000	675 926	129 074
Kokku				9 142 356	7 263 143	1 879 213
Tegevuste lõikes jaotamata kulud				2 782 304		
Kokku				11 924 660	7 263 143	1 879 213

11 Kulude abikõlblikkus

- 11.1** Abikõlblikeks kuludeks loetakse käesolevas käskkirjas nimetatud toetatavate tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud, mis vastavad Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi ühendmäärus) §-s 2 ning käesolevas käskkirjas sätestatud tingimustele.
- 11.2** Abikõlblikud on järgmised punkti 7 kohase toetatavate tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud:
- 11.2.1 tegevuses 7.1. kirjeldatud ettevõtlus- ja karjääriõppe meetodika arendamise ja õppevara koostamise kulud;
 - 11.2.2 tegevuses 7.2. kirjeldatud õpet läbiviivate spetsialistide täienduskoolitustega seotud koolituste ja seminaride kulud ühikuhinna alusel, mis on kehtestatud haridus- ja teadusministri 29.07.2015. a käskkirjaga nr 1.1-2/15/312.
 - 11.2.3 tegevuse 7.2. töögrupi juhi personalikulud ja lähetuskulu kuludokumentide alusel;
 - 11.2.4 tegevuses 7.3. kirjeldatud kooli ettevõtlikumaks muutmise ja praktilise ettevõtlus- ja karjääriõppe läbiviimise kulud;
 - 11.2.5 tegevuses 7.4. kirjeldatud ettevõtlus- ja karjääriõppe rakendamise toetamise kulud;
 - 11.2.6 tegevuses 7.5. kirjeldatud ettevõtlus- ja karjääriõppe alal pädevuste arendamise kulud;
 - 11.2.7 tegevuses 7.6. kirjeldatud ettevõtlus- ja karjääriõppe arendamise vajalikkuse ja võimaluste osas teadlikkuse tõstmise kulud;
 - 11.2.8 tegevuste elluviimisega seotud otsesed personalikulud vastavalt ühendmääruse § 3 lõike 1 punktidele 1–4 ja lõikele 4;
 - 11.2.9 kaudsed kulud 15% otsestest personalikuludest, vastavalt ühendmääruse § 9 lõigetele 1 ja 3–6. Kaudseteks kuludeks loetakse ühendmääruse § 9 lõikes 5 nimetatud üldkulud ning § 9 lõikes 6 nimetatud toetatavate tegevuste personalikulud;
- 11.3** Lisaks ühendmääruse §-s 4 nimetatud kuludele on Edu ja Tegu programmi raames mitteabikõlblikud järgmised kulud:
- 11.3.1 hoonestatud ja hoonestamata maa, kinnisvara ja mootorsõiduki ost;
 - 11.3.2 päevaraha, majutuskulu ja mootorsõiduki kasutamise kulu osas, mis ületab vastavates õigusaktides kehtestatud maksustamisele mittekuuluvat piirmäära;
 - 11.3.3 ühikuhindades sisalduv kulu kuludokumentide alusel.

12 Toetuse maksmise tingimused ja kord

- 12.1** Toetuse maksmine toimub vastavalt perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse §-dele 28–30 ja ühendmääruse §-dele 11–15.
- 12.2** Toetust makstakse tegelike kulude alusel vastavalt ühendmääruse § 14 lõike 1 punktile 1 ning ühtse määra alusel vastavalt ühendmääruse § 15 lõigetele 1 ja 4 rakendusüksusele esitatud maksetaotluse alusel. Maksetaotlus esitatakse struktuuritoetuse e-keskkonna kaudu.
- 12.3** Esimese maksetaotluse võib esitada koos väljamaksete prognoosiga. Esimene maksete prognoos esitatakse hiljemalt 15 tööpäeva jooksul pärast punktis 13.2.1. nimetatud käskkirja lisa kinnitamist.
- 12.4** Elluviija esitab maksetaotluse tekkinud ja makstud riigihanke piirmääraga võrdse või seda ületava maksumuse korral abikõlblike kulude kohta korra kuus ja muudel juhtudel vähemalt kord kvartalis.
- 12.5** Rakendusüksuse nõudmisel lisab elluviija maksetaotlusele kuludokumentide, tasumist tõendavate ja muude asjakohaste dokumentide koopiad.
- 12.6** Rakendusüksus kontrollib maksetaotluse ühendmääruse § 12 lg 1 sätestatud tähtaja jooksul (edaspidi maksetaotluse menetlemise tähtaeg). Juhul, kui maksetaotluses on puudusi või kulude abikõlblikkuse üle otsustamiseks on rakendusüksusel või sertifitseerimisasutusel vaja lisateavet, pikeneb maksetaotluse menetlemise tähtaeg puuduste kõrvaldamise või dokumentide ja teabe esitamise aja

võrra. Muul põhjendatud juhul võib rakendusüksus menetlemise aega pikendada, teavitades sellest elluviijat.

- 12.7** Viimane maksetaotlus esitatakse koos projekti lõpparuandega. Viimane väljamakse tehakse pärast lõpparuande kinnitamist rakendusüksuse poolt.
- 12.8** Rakendusüksusel on õigus peatada maksetaotluse menetlemine osaliselt või täielikult vastavalt perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse §-le 30.

13 Elluviija ja partneri kohustused

- 13.1** Elluviija ja partnerid tagavad perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse §-des 24, 25 ja 26 sätestatud kohustuste täitmise.

- 13.2** Lisaks punktis 13.1 sätestatule on elluviija kohustatud:

- 13.2.1 esitama haridus- ja teadusministrile kinnitamiseks järgmis(t)e eelarveaasta(te) tegevuste detailse kirjelduse ja sellele vastava eelarve, mille on juhtkomitee heaks kiitnud, käesoleva käskkirja lisana hiljemalt eelneva kalendriaasta 20. detsembriks. Esimese eelarveaasta tegevuskava ja eelarve tuleb kinnitada 2 kuu jooksul pärast toetuse andmise tingimuste kinnitamist;
- 13.2.2 esitama punktis 13.2.1 nimetatud dokumendid pärast nende kinnitamist 5 tööpäeva jooksul rakendusüksusele;
- 13.2.3 rakendama Edu ja Tegu programmi vastavalt kinnitatud aasta tegevuskavale ja eelarvele;
- 13.2.4 esitama rakendusüksusele järgneva eelarveaasta väljamaksete prognoosi 10 tööpäeva jooksul pärast aastaeelarve kinnitamist ning esimese eelarveaasta väljamaksete prognoosi 15 tööpäeva jooksul punktis 13.2.1. nimetatud käskkirja lisa kinnitamisest;
- 13.2.5 esitama rakendusüksuse nõudmisel korrigeeritud prognoosi järele jäänud eelarveaasta osas, kui maksetaotlus erineb rohkem kui $\frac{1}{4}$ võrra punktis 13.2.4 esitatud prognoosist;
- 13.2.6 sõlmima partneriga lepingu, millega sätestatakse partnerile eelarve ja tegevuskava ning mõlema poole õigused ja kohustused;
- 13.2.7 hindama tegevuskava ja eelarve vastavust seirekomisjoni kinnitatud üldistele valikukriteeriumidele.

- 13.3** Lisaks punktis 13.1 sätestatule on partner kohustatud:

- 13.3.1 tegevuskavas ja eelarves kinnitatud ning partnerluslepingus kokkulepitud tegevused ettenähtud aja ja ressurssidega ellu viima;
- 13.3.2 kooskõlastama elluviijaga tegevuskavas ja eelarves kavandatavate uuringute lähteülesanded.

14 Toetatavate tegevuste elluviimise aruandlus

- 14.1** Elluviija esitab rakendusüksusele struktuuritoetuse registris kehtestatud vormil vahearuande hiljemalt järgneva aasta 15. jaanuariks ning poolaastaruande rakendusüksuse nõudmisel 15. augustiks. Vahearuandes peab olema kajastatud vähemalt järgmine informatsioon:

- 14.1.1. punktis 8 loetletud näitajate täitmine koos sisuliste selgitustega näitaja ala- või ületäitmise kohta;
- 14.1.2. ülevaade tegevuste elluviimisest;
- 14.1.3. hinnang tegevuste tulemuslikkusele;
- 14.1.4. ülevaade esinenud probleemidest ja ettevõetud abinõudest.

- 14.2** Elluviija esitab rakendusüksusele rakendusüksuse kehtestatud vormil lõpparuande hiljemalt 45 päeva jooksul alates abikõlblikkuse perioodi lõppemisest struktuuritoetuste e-keskkonna kaudu. Lõpparuandes peab lisaks punktis 14.1 nimetatud informatsioonile sisalduma ülevaade ellu viidud tegevuste mõjust läbivatele teemadele (punkt 9).

14.3 Rakendusüksus kontrollib hiljemalt 15 tööpäeva jooksul vahe- või lõpparuande laekumisest, kas aruanne on vormikohane ja nõuetekohaselt täidetud.

14.4 Juhul kui vahe- või lõpparuandes puudusi ei esine, kinnitab rakendusüksus aruande.

14.5 Puuduste esinemisel vahe- või lõpparuandes annab rakendusüksus elluvijale kuni 10 tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning kinnitab aruande 5 tööpäeva jooksul pärast puuduste kõrvaldamist.

15 ESF toetatavates tegevuses osalejate andmekorje nõuded tegevuste elluviimisel ja aruandluses

15.1 Elluviija on kohustatud koguma ESF vahenditest toetatavas toimingus osalejate kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 125 lõike 2 punktis e nimetatud andmed ja esitama need rakendusüksusele vastavalt perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse § 24 punktile 7. Esitatavad andmed (ühised näitajad osalejate kohta) on toodud ESF määruse (EL) 1304/2013 lisas 1.

15.2 Rakendusüksus on kohustatud koguma ESF-st rahastatavates tegevustes osalejate kohta andmeid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 125 lõike 2 punktile e vastavalt perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse § 8 lõike 2 punktile 7.

15.3 Punktides 15.1 ja 15.2 sätestatud kohustused rakenduvad punktis 7.2 nimetatud toetatavatele tegevustele, mille käigus tuleb koguda detailseid isikuandmeid ettevõtlusõppe täienduskoolitusel osalevate õpet läbiviivate spetsialistide kohta.

15.4 ESF toetatavates tegevustes osalejate andmed tuleb elluviijal esitada rakendusüksusele rakendusüksuse kehtestatud vormidel ja tähtaegadeks.

15.5 ESF toetatavates tegevustes osalejate isikuandmete korjel ja töötlemisel tuleb elluviijal juhendada korraldusasutuse poolt välja töötatud „Euroopa Sotsiaalfondi tegevustes osalejate andmekorje juhiseid perioodi 2014–2020 struktuuritoetusi rakendavatele asutustele“.

16 Edu ja Tegu programmi ja selle elluviimise tingimuste muutmine

16.1 Rakendusasutusel on õigus muuta toetuse andmise tingimuste käskkirja enda algatusel või rakendusüksuse algatusel.

16.2 Juhul, kui muutmise algatab rakendusüksus, esitatakse vastavasisuline taotlus rakendusasutusele. Juhul, kui muutmise algatab rakendusasutus, teavitab rakendusasutus muutmisest rakendusüksust kirjalikult taasesitatavas vormis ja edastab muutmise eelnõu arvamuse avaldamiseks rakendusüksusele.

16.3 Rakendusasutus muudab käesolevat käskkirja juhul, kui punktis 10 toodud eelarvet toetatavate tegevuste lõikes või tegevuste siseselt muudetakse rohkem kui 15%. Juhul kui muudatus toetatavate tegevuste lõikes või tegevuste siseselt tehakse väiksemas mahus, on elluviija enne kulutuste tegemist kohustatud eelarve muudatuse kooskõlastama rakendusüksusega ja esitama kooskõlastatud eelarve teadmiseks rakendusasutusele.

16.4 Elluviija teeb rakendusasutusele ettepaneku muuta punkti 13.2.1 alusel kehtestatud aasta eelarvet ja tegevuskava juhul, kui üks eelarverida suureneb või väheneb või eelarverea siseselt tehakse muudatus rohkem kui 15%. Juhul kui muudatus on väiksemas mahus, on elluviija kohustatud enne kulutuste tegemist kooskõlastama muudatuse rakendusasutusega ning teavitama rakendusüksust eelarve muudatusest kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ja esitama rakendusüksuse nõudmisel uue eelarve.

16.5 Rakendusasutus edastab muudetud toetuse andmise tingimused korraldusasutusele ja rakendusüksusele.

17 Finantskorrektsiooni mõju toetatavate tegevuste eelarvele

- 17.1** Finantskorrektsioone teeb rakendusüksus vastavalt perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse §-dele 45–47 ja ühendmääruses sätestatule.
- 17.2** Toetuse tagasimaksmine toimub vastavalt perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse §-dele 48–49 ja ühendmääruses sätestatule.

18 Dokumentide säilitamine

Kulu abikõlblikkust tõendavaid dokumente ja muid tõendeid säilitatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 140 lõikele 1 neli aastat alates selle aasta detsembrist, mil 30. juuni seisuga on kõikide projektis abikõlblikuks arvatud kulude alusel toetus välja makstud, välja arvatud juhul, kui muus õigusaktis on sätestatud pikem tähtaeg.

19 Vaiete menetlemine

Rakendusüksuse toimingu või otsuse peale tuleb enne halduskohtusse kaebuse esitamist esitada vaie rakendusüksusele vastavalt perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse §-le 51. Rakendusasutuse toimingu või otsuse peale tuleb enne halduskohtusse kaebuse esitamist esitada vaie rakendusasutusele. Vaie vaadatakse läbi haldusmenetluse seaduses sätestatud korras. Vastavalt perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse § 51 lõikele 3 on sätestatud vaide läbivaatamise tähtaeg 30 päeva.